

Brüsszel, 2015.2.17.
C(2015) 1046 final

A BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE

(2015.2.17.)

**a 715/2009/EK rendelet 3. cikkének (1) bekezdése, valamint a 2009/73/EK irányelv
10. cikkének (6) bekezdése alapján – Magyarország – A Magyar Gáz Tranzit Zrt.
tanúsítása**

A BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE

(2015.2.17.)

a 715/2009/EK rendelet 3. cikkének (1) bekezdése, valamint a 2009/73/EK irányelv 10. cikkének (6) bekezdése alapján – Magyarország – A Magyar Gáz Tranzit Zrt. tanúsítása

I. ELJÁRÁS

A Bizottság 2014. december 22-én a 2009/73/EK irányelv¹ (a továbbiakban: gázirányelv) 10. cikkének (6) bekezdésével összhangban kézhez kapta a magyar nemzeti szabályozó hatóságnak, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnak (a továbbiakban: MEKH) a Magyar Gáz Tranzit Zrt. (a továbbiakban: MGT) mint földgázipari szállításrendszer-üzemeltető tanúsítására vonatkozó, 2014. december 18-án kelt határozattervezetét. A MEKH 2015. január 28-án további felvilágosítással szolgált a határozattervezettel kapcsolatban.

A 715/2009/EK rendelet² (a továbbiakban: földgázrendelet) 3. cikke (1) bekezdésének értelmében a Bizottság köteles megvizsgálni a bejelentett határozattervezetet, és állásfoglalást adni az érintett nemzeti szabályozó hatóságnak arról, hogy a határozattervezet megfelel-e a gázirányelv 10. cikke (2) bekezdésének és 9. cikkének.

II. A BEJELENTETT HATÁROZAT LEÍRÁSA

Az MGT a szlovák és a magyar gázrendszert összekapcsoló földgázvezeték magyarországi szakaszának projektgazdája. Az MGT rendszere Balassagyarmattól (szlovák–magyar határ) Gödöllőn keresztül Vecsésig tart, ahol az FGSZ Zrt. által üzemeltetett szélesebb körű magyar gázszállítási rendszerhez kapcsolódik.

Az MGT rendszere 94 km hosszú, 75 bar nyomású, 5 milliárd m³/év vagy 14 millió m³/nap kapacitású kétirányú csővezetékéből áll. A csővezeték újonnan épült, jelenleg a próbaüzeme folyik.

Az MGT a tulajdonjog-szétválasztási modell szerint tanúsításra irányuló kérelmet nyújtott be. Közelebbről vizsgálva az MGT a gázirányelv 9. cikkének (6) bekezdése által biztosított lehetőséggel élve az államszervezetten belül különálló állami szerveken keresztül kívánja megvalósítani a tulajdonjog-szétválasztási modellt. A MEKH megvizsgálta, hogy az MGT megfelel-e, és ha igen, milyen mértékben, a tulajdonjog-szétválasztási modell követelményeinek. Előzetes határozatában a MEKH azt állapította meg, hogy az MGT megfelel a tulajdonjog-szétválasztási modell követelményeinek. A MEKH ez alapján nyújtotta be előzetes határozatát a Bizottságoz, és kérte annak állásfoglalását.

---

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/73/EK irányelve a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 715/2009/EK rendelete a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 36. o.).

III. ÉSZREVÉTELEK

A szóban forgó bejelentés alapján a Bizottság a következő észrevételeket teszi a határozattervezettel kapcsolatban.

1. SZÉTVÁLASZTÁS AZ ÁLLAMON BELÜL

A gázirányelv 9. cikkének (6) bekezdése lehetőséget nyújt arra, hogy a tulajdonjog-szétválasztási modellben az állam irányítsa a szállítási tevékenységeket, valamint a termelési, az előállítási és az ellátási tevékenységeket, feltéve, hogy a tevékenységeket különálló állami szervek végzik. Ezért két különálló állami szervet a tulajdonjog-szétválasztási szabályok szempontjából két különálló személynek kell tekinteni, és e két szerv számára lehetővé kell tenni, hogy irányítsák egyrészt a termelési és az ellátási tevékenységeket, másrészt a szállítási tevékenységeket, amennyiben bizonyítható, hogy nem állnak egy másik állami szerv közös befolyása alatt, ami a tulajdonjog-szétválasztási szabályok megsértését jelentené. Az érintett állami szervezeteknek valóban különállónak kell lenniük.

A gázirányelv 9. cikke (1) bekezdése b) pontjának i. alpontja megtiltja, hogy ugyanazon személy vagy személyek közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakoroljon (gyakoroljanak) egy termelési vagy szállítási feladatot betöltő vállalkozás felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakoroljon (gyakoroljanak) egy szállításrendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer felett, vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakoroljon (gyakoroljanak). A gázirányelv 9. cikke (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontja megtiltja, hogy ugyanazon személy vagy személyek közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakoroljon (gyakoroljanak) egy szállításrendszer-üzemeltető vagy egy szállítási rendszer felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakoroljon (gyakoroljanak) egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás felett, vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakoroljon (gyakoroljanak). A gázirányelv 9. cikkének (3) bekezdése kereszthivatkozást tartalmaz a villamos energiáról szóló 2009/72/EK irányelv értelmében vett szállításrendszer-üzemeltetőkre és termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásokra.

Az MGT kizárólagos tulajdonosa a magyar állam, amely 100 %-os részesedéssel rendelkezik a vállalatban. A 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet értelmében a nemzeti fejlesztési miniszter gyakorol felügyeletet a magyar állam tulajdona felett. A magyar állam tulajdonában van továbbá a magyar villamosenergia- és gázpiaci inkumbens, az MVM Magyar Villamos Művek Zrt. (a továbbiakban: MVM), amelyet az állami tulajdonban lévő Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-n (a továbbiakban: MNV Zrt.) keresztül végső soron a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium irányít.

A Kormány az 1455/2014. (VIII. 14.) Korm. határozattal felkérte a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy az MGT feletti tulajdonosi jogokat ruházza át a Belügyminisztériumra. A nemzeti fejlesztési miniszter a 48/2014. (XI. 27.) NFM rendelettel kijelölte a Belügyminisztériumot 2020. december 31-ig arra, hogy az MGT felett gyakorolja a magyar állam tulajdonosi jogait³. A 2015. január 28-án benyújtott kiegészítő tájékoztatásban a MEKH kifejtette, hogy a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak lehetősége van ugyan arra, hogy visszavonja e rendeletet, ez azonban nemcsak az 1455/2014. (VIII. 14.) Korm. határozattal lenne ellentétes, hanem automatikusan a szétválasztási szabályoknak való megfelelés hiányához is vezetne, és a tanúsítási határozat felülvizsgálatát eredményezné. Mindezek alapján azt a következtetést lehet levonni, hogy az a tény, hogy a tulajdonosi jogokat a

³ A 2007. évi CVI. törvény 3. §-ának (2a) bekezdése értelmében a jogok gyakorlását csak meghatározott időtartamra lehet átruházni.

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium ruházta át a Belügyminisztériumra, nem veszélyezteti e jogok Belügyminisztérium általi független gyakorlását.

A MEKH előzetes határozatában azt állapította meg, hogy a Belügyminisztérium sem közvetve, sem közvetlenül nem gyakorol sem irányítást, sem semmilyen jogot valamely villamosenergia- vagy földgáztermelési vagy -ellátási feladatot betöltő vállalkozás felett. A MEKH azt is hangsúlyozza, hogy az MGT nem része valamely vertikálisan integrált vállalkozásnak, és az MGT sem villamosenergia- vagy földgáztermelési vagy -ellátási feladatot betöltő leányvállalattal nem rendelkezik, sem az igazgatótanácsának és felügyelőbizottságának tagjai nem töltenek be ugyanilyen funkciót villamosenergia- vagy földgáztermelési vagy -ellátási feladatot betöltő vállalkozásnál.

A MEKH előzetes határozatában mélyrehatóan vizsgálta a magyar állam irányítási struktúráit, különösen a minisztériumok szerepét és a különböző állami szervezetek közötti hierarchiát. Ezen értékelés szerint Magyarországon a miniszterek vannak megbízva a minisztériumuk irányításával, és ők a felelősek a minisztériumukhoz utalt ügyekért. A miniszterek önállóan látják el a feladat- és hatáskörükbe tartozó feladatokat. Hatáskörükön belül a miniszterek nem utasíthatók, és helyettük többek között a miniszterelnök sem hozhat döntést, ami kizárja annak lehetőségét, hogy a miniszterelnök több minisztériumra befolyást gyakoroljon. Ezen elemzés alapján a MEKH megállapította, hogy az MGT teljes körű tulajdonjog-szétválasztásának feltételei a magyar államon belül teljesülnek.

A fentiekre és különösen a belügyminiszter hatáskörében meglévő önálló döntési jogkörére tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a gázirányelv 9. cikkének (6) bekezdésében foglalt követelmények teljesülnek.

A Bizottság azonban megjegyzi, hogy a Belügyminisztérium azon joga, hogy az MGT felett gyakorolja a magyar állam tulajdonosi jogait, időben a 2020. december 31-ig tartó időtartamra korlátozódik, és hogy ezt a határidőt a nemzeti fejlesztési miniszter állapította meg rendeletében. A Bizottság ezért felszólítja a MEKH-et, hogy ellenőrizze, hogy az MGT teljes körű tulajdonjog-szétválasztásának feltételei 2020 után is teljesülnek-e, és szükség esetén vizsgálja felül a tanúsításra vonatkozó határozatát. Ez arra az esetre is vonatkozik, ha ezen időpont előtt bármely okból visszavonnák a Belügyminisztérium arra vonatkozó megbízását, hogy az MGT felett gyakorolja a magyar állam tulajdonosi jogait.

2. A SZÁLLÍTÓESZKÖZÖK TULAJDONJOGA

A gázirányelv 9. cikke (1) bekezdésének a) pontja előírja, hogy a szállításrendszer-üzemeltető tulajdonában legyen az általa üzemeltetett szállítási rendszer. A MEKH által a Bizottsághoz benyújtott dokumentumok alapján úgy tűnik, hogy az MGT jelenleg nem rendelkezik a szállítási rendszer működésével összefüggő összes eszköz tulajdonjogával. Az MGT azonban azt állítja, hogy mire benyújtja a MEKH-hez a szállításrendszer-üzemeltetési engedély iránti kérelmét, a szóban forgó eszközök, köztük a rendszer működésének irányítására és a mérésekre szolgáló valamennyi berendezés, valamint az informatikai rendszerek a tulajdonában lesznek.

A MEKH kijelenti, hogy az MGT engedélyezési eljárása során meg fogja vizsgálni, hogy az valóban tulajdonosa-e valamennyi érintett szállítóeszköznek. A Bizottság úgy véli, hogy a gázirányelv szerinti tulajdonjog-szétválasztási modellben alapvető követelmény a szállítóeszközök tulajdonjoga, ezért azon a véleményen van, hogy e feltétel teljesülését az engedélyezési eljárás keretében kell ellenőrizni. A Bizottság felkéri a MEKH-et, hogy a tanúsításra vonatkozó végső kedvező határozat meghozatalát e kritérium teljesülésétől tegye függővé.

IV. KÖVETKEZTETÉS

A földgázrendelet 3. cikkének (2) bekezdése értelmében a MEKH az MGT tanúsításáról szóló végleges határozat meghozatala során a legnagyobb mértékben figyelembe veszi a Bizottság fenti észrevételeit, a határozatról pedig tájékoztatja a Bizottságot.

A Bizottság e konkrét bejelentéssel kapcsolatban elfoglalt álláspontja nem érinti a nemzeti szabályozó hatóságokkal szemben bármely más, tanúsítást érintő bejelentett intézkedéstervezettel kapcsolatban kialakítandó álláspontját vagy a közösségi jog átültetéséért felelős nemzeti hatóságokkal szemben a nemzeti végrehajtási intézkedések uniós jogszabályoknak való megfelelésével kapcsolatban kialakítandó álláspontját.

A Bizottság e dokumentumot honlapján teszi közzé. A Bizottság megítélése szerint az ebben a dokumentumban található információk nem bizalmas természetűek. Kérjük a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalt, hogy a kézhezvételtől számítva öt munkanapon belül értesítse a Bizottságot, ha úgy ítéli meg, hogy az üzleti adatok bizalmas kezelésére vonatkozó európai uniós és nemzeti szabályok szerint ez a dokumentum olyan bizalmas természetű információkat tartalmaz, amelyeket az említett közzététel előtt szeretne törölni a szövegből. Az ilyen jellegű kérelmeket mindig indokolni kell.

Kelt Brüsszelben, 2015.2.17.-én.

a Bizottság részéről
Miguel ARIAS CAÑETE
a Bizottság tagja

